

OP REIS MET AGRITERRA

Kennis delen in West-Kenia

Een boerencoöperatie in West-Kenia kreeg bezoek van een Nederlandse afvaardiging. Ook Marit de Slegte van de Rabobank reisde mee om de Kenianen te adviseren.

TEKST: HET GEHEIME WAPEN TEKSTSCHRIJVERS FOTO'S: MARIT DE SLEGTE

De reis werd georganiseerd door Agriterra. Deze organisatie zet zich in voor het professionaliseren van coöperaties van boeren en tuinders in ontwikkelingslanden. In november 2016 gingen Jaap van der Sar (Flynth Accountants), Stellan Nyagah (Agriterra Kenia) en Marit de Slegte (Rabobank Manager Food & Agri van Team Drenthe) bij Lelan Farmers Sacco op bezoek. Lelan Farmers Sacco is een lokale boerencoöperatie in West-Kenia, opgericht door melkveehouders. Het drietal heeft zich verdiept in de werkwijze van de coöperatie om te bepalen of Agriterra de Sacco kan ondersteunen in een gezonde groei.

30% RENDEMENT Sacco staat voor savings-and-credit-cooperative. De Lelan Sacco bestaat nu uit zeven vestigingen in een gebied van 55 vierkante kilometer, heeft ongeveer 1500 leden en 6000 klanten en is nog flink in ontwikkeling. Het kan hierbij alle hulp gebruiken. 'De leden hadden een rendement van

30%,' legt Marit uit. 'Het dividend wordt nu grotendeels uitbetaald aan de leden. Een mooi doel, maar daardoor wordt de Sacco beperkt in haar groei. Een rendement van 10% is ook prima en het dividend kan beter worden uitgeleend voor de groei van lokale bedrijven. Zo kan de coöperatie verder groeien en dat is hard nodig. De ontwikkeling van de Sacco's is namelijk een ontwikkeling voor de hele samenleving.'

RAPPORT Marit heeft na het assessment samen met Agriterra en Flynth Accountants een rapport opgesteld met aandachtspunten. 'We hebben zeker dingen gezien waarbij de Sacco ondersteuning kan gebruiken. Bij de invulling van de governance bijvoorbeeld, maar ook bij het aantrekken van extra kapitaal. Zo hebben we een marketingplan geadviseerd: hoe ga je alle leden inzetten om je boodschap te verspreiden, zodat er meer leden komen en dus extra kapitaal? Het bestuur heeft allemaal keurige rapporten en handleidingen over hoe er

BANKING FOR FOOD

De Rabobank maakt zich met de visie Banking for Food sterk voor voedselzekerheid. De vraag naar voedsel zal namelijk tot 2050 met 60% groeien.

Boeren en voedselketens moeten dus meer gaan produceren, met minder grondstoffen. Alleen op zo'n manier kunnen ze zorgen voor een duurzame voedselproductie en economische situatie op de langere termijn.

gehandeld moet worden, maar de medewerkers weten niet hoe ze het moeten gebruiken. Het is niet zo dat ze helemaal niets weten, of helemaal geen oplossing hebben. Maar ze hebben net dat laatste duwtje in de rug nodig. Daar kan Agriterra ze bij helpen. Met bijvoorbeeld opleidingen voor de bestuursleden of door te laten zien waar ze op moeten letten als ze de cijfers bekijken.'

ROOTS De Lelan Sacco verstrekt leningen aan boeren en beheert spaargelden. Zo is de Rabobank ook begonnen: als boerenleenbank. 'Dat vond ik bijzonder,' zegt Marit. 'Tijdens de reis stond ik stil bij de roots van de Rabobank. Deze reis paste heel goed binnen het kader van Banking for Food, een visie van de Rabobank waarbij het draait om kennisdeling om de voedselzekerheid te verhogen. Een coöperatie draait niet alleen om geld van elkaar te lenen, maar ook om kennis te delen om er samen beter van te worden. Die kennisdeling vormde voor de

Rabobank 115 jaar geleden de basis. En dat is precies wat we in Kenia hebben gedaan.'

VERSCHILLEN Marit heeft een week lang Lelan Sacco onderzocht en merkte hoe groot de verschillen zijn tussen Nederland en West-Kenia. Marit: 'De grootste boerderij die wij in dat hoogland hebben gezien, had 12 koeien. Dat is niet te vergelijken met Nederland. Ook is de positie van vrouwen heel anders. Ze respecteren vrouwen wel, maar het is nog een redelijk traditionele maatschappij. Polygamie was bij de vorige generatie bijvoorbeeld heel normaal en je ziet daar geen man een koe melken. Je merkt nu wel dat vrouwen steeds meer voor zichzelf opkomen. Een vrouw was bijvoorbeeld ontzettend trots op haar eigen bankrekening. Dat is niet gebruikelijk in die omgeving. Het was bijzonder om te zien hoe zo'n coöperatie als Lelan Sacco invloed heeft op de samenleving.'